

OBSAH

ÚVODNÍ POZNÁMKA 7

ČÁST PRVNÍ

VYBRANÉ SOCIOLOGICKÉ DISCIPLÍNY

SOCIOLOGIE GENERACE 13

Aleš Kabátek

1. K pojetí generace v sociologii 13
2. Generace mládeže 17
3. Generace dospělých 23
4. Odcházející generace, stáří a smrt 27
4. Současné generace 33
- Literatura: 39

SOCIOLOGIE ŽIVOTNÍHO STYLU

(Diferenciace v životním způsobu a alternativnost životních stylů) 41

Jana Duffková

1. Životní způsob a životní styl 41
2. Životní podmínky a osobnost člověka 42
3. Variantnost v životních způsobech individuí 42
4. Diferenciace v životním způsobu 43
5. Alternativní životní styly 45
6. Diferenciace životních způsobů
a alternativní životní styly ve společnosti 49
7. Dodatek: poznámky k tzv. spotřebitelskému
životnímu stylu 51
- Literatura: 53

SOCIOLOGIE PRÁCE A PODNIKU 54

Jitka Havlová

1. Humanizace práce 55
2. Povolání je sociální jev 57
3. Zaměstnání a zaměstnanost 60
4. Sociální klima – faktor satisfakce 63
5. Závěrem 65
- Literatura: 66

SOCIOLOGIE MODERNÍ KORPORACE 67

Eduard Urbánek

1. Technokratické a manažerské koncepce v USA,
koncepce oddělení kontroly od vlastnictví 68

2. Koncepce postindustriální společnosti	70
3. Joseph A. Schumpeter, P. F. Drucker	73
4. Adaptivní korporace A. Tofflera	79
5. Fenomén Japonsko a jeho udivující hospodářský vzestup	85
Literatura	88

K SOCIOLOGII MANAGEMENTU

SOCIOLOGICKÉ ASPEKTY MANAGEMENTU 89

Ivana Mazálková

1. Management v heslech – pronikáme džunglí pojmů a hledisek	89
2. Východiska a základy managementu – je management vůbec vědou? ..	91
3. Management v praxi jako proces	93
4. Management a podnikání: Jak se dělá byznys?	95
5. Vývoj teorie organizace jako vývoj teorie a praxe managementu?	97
6. Management a lidé: vedení lidí, organizační chování	99
7. Soudobé trendy managementu (aneb co se sem nevešlo)	102
8. Management a sociologie, sociologie managementu nebo management pro sociology?	104
9. Závěr	105
Literatura	105

SOCIOLOGIE REKLAMY 107

Jan Vláčil

1. Formy a oblasti přesvědčování	107
2. Metody a techniky přesvědčování – reklamní sdělení	109
3. Metody a techniky – reklamní kampaň	110
4. Sociální a etické problémy reklamy	112
Literatura:	114

ČÁST DRUHÁ

SOUDOBE SPOLEČENSKÉ PROBLÉMY A SOCIOLOGIE

• MODERNIZACE SOCIÁLNÍHO ŽIVOTA 117

Ivan Mucha

1. Modernizace a idea pokroku	117
2. Moderní společnost a odčarování světa	119
3. K teoriím jednání	120
4. Sociální anomie a protesty proti modernizaci	121
5. Racionalita jednání jedince a racionalita systému	123
6. Hledání „nového myšlení“	124
7. Postmoderní společnost?	125
8. Ekologické memento	127
Literatura:	128

• POSTMODERNA A SOCIOLOGIE 129

Vladimír Muller

1. Úvodem: řád nebo chaos?	129
----------------------------------	-----

2. Vývoj pojmu a problému	130
3. Moderna a postmoderna v sociologické teorii	135
4. Postmoderní kultura a intelektuálové	139
5. Závěrem: postmodernismus a naše situace	141
Literatura:	142

• **MOŽNOSTI A MEZE LIDSKÉHO POTENCIÁLU** 143

Oleg Suša

1. Lidský potenciál a změna hodnot lidské seberealizace	145
2. Seberealizace, změna hodnot a práce	146
3. Technické inovace, informační technologie a lidský potenciál	149
4. Byrokracie a možnosti uvolnění lidského potenciálu	150
5. Lidský potenciál – meze a otazníky na závěr	152
Literatura:	153

K SOCIOLOGII ETNICKÝCH VZTAHŮ

(Sociální a právní postavení Romů) 154

Jiří Příbář

1. Romové jako „cizí prvek“ v evropské společnosti	154
2. Právní postavení Romů v evropských a českých dějinách	155
3. Charakteristika romské populace v české společnosti v období 1945–1989	156
4. Asimilační politika období 1948–1989	158
5. Nárůst rasové nenávislosti v české společnosti po roce 1989	160
6. Formy rasové nesnášenlivosti a selhávání liberálního právního systému v období 1989–1992	161
7. Závěrečná poznámka	164
Literatura:	164

PERSONÁLNÍ PORADENSTVÍ 166

Hana Navarová

1. Personální poradenství	167
2. Jak získat vhodné kandidáty?	169
3. Techniky výběru kandidátů	170
4. Očekávání spojená s novým pracovním místem	171
Literatura:	171

• **SOCIÁLNÍ STRATIFIKACE A MOBILITA
V INDUSTRIÁLNÍ SPOLEČNOSTI** 173

Jadwiga Šanderová

1. Sociální stratifikace v empirickém výzkumu	173
2. Sociální mobilita ve vyspělých industriálních zemích	178
3. Země reálného socialismu	181
4. Od reálného socialismu ke kapitalismu	185
Literatura:	189

ČÁST TŘETÍ
K SOCIOLOGICKÉMU VÝZKUMU

SOCIOLOGICKÝ VÝZKUM PODNIKU 195

Jiří Buriánek

1. Využití sociologické informace v řízení	195
2. Nábor pracovníků	198
3. Výběr pracovníků	200
4. Výzkum spokojenosti a stabilizace pracovníků	203
5. Analýza motivačního pole	206
6. Zkoumání mezilidských vztahů	207
7. Zkoumání organizačních struktur	209
8. Oblast public relations	211
9. Integrovaný vliv hledání optimální metodiky	214
Literatura:	215

VÝZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ 216

Jiří Šubrt

1. Počátky výzkumu veřejného mínění v USA	217
2. Počátky výzkumu veřejného mínění v Evropě	218
3. Mezinárodní organizace a časopisy	219
4. Jak definovat veřejné mínění	219
5. Výzkumný proces	220
6. Dělbba práce uvnitř výzkumné organizace	222
7. Dotazování	223
Literatura:	225